

Raajii Hoose'aa

¹ Dubbiin WAAQAYYOO kan bara Uziyaan, Yootaam, Aahaaziitii fi Hisqiyaas mootota Yihu-udaa keessa, akkasumas bara Yerobi'aam ilma Yoo'aash mooticha Israa'el keessa gara Hoose'aa ilma Bi'eer dhufe kanaa dha:

Niitii fi Ijoollee Hoose'aa

² Yeroo WAAQAYYO karaa Hoose'aatiin dubbachuu jalqabetti WAAQAYYO akkana isaan jedhe; "Sababii biyyattiin WAAQAYYO irraa gortee yakka sagaagalummaa guddaa isaa hojjetteef ati dhaqii-itiin niitii sagaagaltuu fi ijoollee hin amanamne ofii keetiif fudhadhu." ³ Kanaafuu inni dhaqee Goomer intala Diblaayiim fuudhe; isheenis ulfooftee ilma deesseef.

⁴ Kana irratti WAAQAYYO Hoose'aatiin akkana jedhe; "Ani sababii dhiiga Yizri'eel keessatti dhangala'e sanaatiif dafee mana Yehuu waanan adabuuf Yizri'eel jedhii isa moggaasi; ani mootummaa Israa'el nan balleessa. ⁵ Gaafas ani Sulula Yizri'eel keessatti iddaa Israa'el nan cabsa."

⁶ Goomer amma illee ulfooftee intala deesse. WAAQAYYO Hoose'aatiin akkana jedhe; "Sababii ani isaaniif araaramuu fi si'achis mana Israa'eliif garaa hin laafneef Loo-Ruhaamaa jedhii ishee moggaasi. ⁷ Ta'us ani mana Yihuudaatiif garaa nan laafa; ani xiyyaan yookaan goraadeedhaan yookaan waraanaan yookaan fardeenin

yookaan abbootii fardaatiin isaan hin oolchu; garuu ani WAAQAYYO Waaqni isaanii isaan nan oolcha.”

⁸ Goomer erga Loo-Ruhaamaa harma guusiftee booddee ulfooftee ilma deesse. ⁹ Ergasiis WAAQAYYO akkana jedhe; “Isin waan saba koo hin ta’inii fi anis Waaqa keessan hin ta’iniif Loo-Amii jedhii isa moggaasi.

¹⁰ “Ta’us Israa’el akkuma cirracha qarqara galaanaa kan madaalamuu yookaan hedamuu hin danda’amnee ta’a. Isaan iddoodhuma itti, ‘Isin saba koo miti’ isaaniin jedhame sanatti, ‘Ilmaan Waaqa jiraataa’ jedhamanii ni waamamu.

¹¹ Guyyaan Yizri’eel waan guddaa ta’uuf, sabni Yihuudaatii fi sabni Israa’el deebi’anii tokko ta’u; isaan hoogganaa tokko muuddatanii biyya sana keessaa ni ba’u.

2

¹ “Obboloota keessaniin, ‘Saba koo’ obboleet-tota keessaniin immoo, ‘Jaallatamtuu koo’ jedhaa.

Adabamuu fi Haaromfamuu Israa’el

² “Haadha keessanitti dheekkamaa; isheetti dheekkamaa;
isheen niitii koo mitiitii;
anis dhirsa ishee miti.

Isheen fuula ishee irraa ilaalcha ejjummaa haa balleessitu;
amanamummaa dhabuus harma ishee gid-duudhaa haa balleessitu.

³ Yoo kanaa achii ani wayyaa ishee irraa baasee akkuma guyyaa isheen dhalatte sanaa qullaa ishee nan hambisaa;

akkuma gammoojjii ishee nan godha;
 lafa goggogaatti ishee nan geeddara;
 dheebuudhaanis ishee nan ajjeesa.

⁴ Isaan ijoollee ejjummaa waan ta'aniif,
 ani ijoollee isheetiif garaa hin laafu.

⁵ Haati isaanii amanamummaa dhabdee
 karaa salphinaatiin isaan ulfoofte.

Isheen, 'Ani warra na jaallatu,
 warra nyaata koo fi bishaan koo,
 warra suufii koo fi wayyaa quncee talbaa irraa
 hojjetame,
 warra dibataa fi dhugaatii koo naaf kennan
 duukaa nan bu'a' jette.

⁶ Kanaafuu ani haafa qoraattiitiin daandii ishee
 nan cufa;
 akka isheen karaa ittiin baatu hin arganneef
 dallaa itti nan ijaara.

⁷ Isheen michoota ishee duukaa buuti; garuu
 isaan hin qaqqabdu;
 isaan barbaaddi; garuu hin argitu.

Ergasii isheen, 'Ani akkuma duraa
 gara dhirsa kootti nan deebi'a;
 amma caalaa yeroo sana wayya tureetii'
 jetti.

⁸ Isheen akka ani midhaan,
 daadhii wayinii haaraa fi zayitii isheedhaaf
 kenne,
 meetii fi warqee isaan Ba'aaliif dhi'eessanis
 kan ishee irratti dhangalaase anuma akka
 ta'e hin beekne.

⁹ "Kanaafuu ani yeroo inni bilchaatutti midhaan
 koo,

- daadhii wayinii koo haaraa illee yeroo inni
 qophaa'utti
 irraa nan fudhadha.
 Ani suufii koo fi wayyaa koo kan quncee talbaa
 irraa hojjetame
 kanan qullaa ishee dhoksuudhaaf kenneefis
 amma ishee irraa nan fudhadha.
- 10 Ani amma ijuma michoota ishee duratti
 addaggummaa ishee nan saaxila;
 namni tokko iyyuu harka koo keessaa ishee
 hin baasu.
- 11 Ani ayyaana ishee hunda jechuunis,
 ayyaana ishee kan waggaa, ayyaana ishee
 kan gaafa baatii haaraa,
 ayyaana ishee kan Sanbataatii fi
 ayyaanota ishee kanneen murtaa'an hunda
 nan hambisa.
- 12 Ani muka wayinii isheetii fi muka harbuu
 ishee
 kan isheen michoota kootu naaf kenne jettu
 sana nan barbadeessa.
 Ani daggala isaan nan godha;
 bineensi bosonaa isaan dheeda.
- 13 Ani guyyoota isheen itti
 Ba'aaliif ixaana aarsite sanaaf ishee nan
 adaba;
 isheen qubeelaa fi faaya garaa garaatiin
 of miidhagsitee michoota ishee duukaa bu-
 tee na irraanfatte"
 jedha WAAQAYYO.
- 14 "Kanaafuu ani amma ishee nan sossoba;
 gara lafa gammoojjiitti ishee geessee
 jaalalaan itti nan dubbadha.

- 15 Ani iddoo dhaabaa wayinii ishee deebisee nan kennaaf;
Sulula Aakooris balbala abdii nan godha.
Isheen achitti akkuma gaafa shamarrummaa isheetti,
akkuma gaafa biyya Gibxii baateetti sirbiti.
- 16 “Ati gaafa sana” jedha WAAQAYYO;
“ ‘Dhirsaa koo’ jettee na waamta;
ati lammata deebitee, ‘Gooftaa koo’ naan hin jettu.
- 17 Ani maqaawwan Ba’aal afaan isheetii nan balleessa;
maqaan isaanii lammata hin dha’amu.
- 18 Ani gaafas bineensa bosonaatii fi simbirroota samii wajjin,
uumamawwan lafa irra munyuuqan wajjin isaaniif kakuu nan gala.
Ani akka isin nagaadhaan bultaniif xiyya, goraadee fi waraana lafa irraa nan balleessa.
- 19 Ani bara baraan ofii kootiif sin kaadhimadha;
ani qajeelummaa fi dhugaadhaan jaalalaa fi gara laafinaan sin kaadhimadha.
- 20 Ani amanamummaadhaan sin kaadhimadha;
atis WAAQAYYON ni beekta.”
- 21 WAAQAYYO akkana jedha;
“Ani gaafas deebii siif nan kenna;
ani samiif deebii nan kenna;
samiinis lafaaf deebii ni kenna;
- 22 laftis midhaaniif, daadhii wayinii haaraa fi zayitiif deebii kenniti;

isaanis Yizri'eeliif deebii kennu.

²³ Ani ofii kootiif lafa irra ishee nan dhaabbadha; ani kanan, 'Ati jaalallee koo miti' jedheen sana nan jaalladha.

Ani warra, 'Isin saba koo miti' jedhaman sanaan, 'Isin saba koo ti' nan jedha; isaanis, 'Ati Waaqa koo ti' naan jedhu."

3

Hoose'aan Niitii Ofitti Araarame

¹ WAAQAYYO akkana naan jedhe; "Namni biraa ishee jaallatee isheen sagaagaltuu taatu iyyuu, ati dhaqiitii ammas niitii keetti jaalala kee argisi-isi. Akkuma WAAQAYYOO utuma isaan waaqota biraatti deebi'anii bixxillee wayinii jaallatanuu Israa'eloota jaallate sana atis ishee jaalladhu."

² Kanaafuu ani meetii saqilii kudha shaniin, garbuu hoomeerii tokkoo fi walakkaatiin ishee nan bitadhe. ³ Ani ergasii akkana nan jedheen; "Ati bara hedduu na wajjin jiraachuu qabda; ati sagaagaltuu ta'uu yookaan nama kam iyyuu wajjin tokko ta'uu hin qabdu; ani si wajjin nan jiraadha."

⁴ Israa'eloonni mootii yookaan ilma mootii malee, aarsaa yookaan utubaa waaqeffannaa malee dirata yookaan waaqota tolfamoo malee bara baay'ee ni jiraatuutii. ⁵ Ergasii immoo Israa'eloonni deebi'anii WAAQAYYO Waaqa isaaniitii fi Daawit mootii isaanii barbaadu. Isaan bara dhumaa keessa hollachaa gara WAAQAYYOOTII fi gara eebba isaa ni dhufu.

4

Himatamuu Israa'el

¹ Yaa Israa'eloota, WAAQAYYO isin warra biyyattii keessa jiraattan irratti

himata dhi'eeffatu waan qabuuf

dubbii WAAQAYYOO dhaga'aa:

“Biyyattii keessa amanamummaan,
jaalallii fi Waaqa beekuun hin jiru.

² Abaaruu, sobuu fi ajjeesuu,

hannaa fi ejja qofatu jira;

isaan kakuu hunda ni cabsu;

dhiiga dhangalaasuutu baay'ata.

³ Sababii kanaaf biyyattiin ni gadditi;

warri ishee keessa jiraatan hundis ni badu;

bineensonni bosonaa, simbirroonni samiitii fi

qurxummiin galaanaa dhumaa jiru.

⁴ “Garuu namni tokko iyyuu dubbii hin kaasin;

namni tokko iyyuu nama kaan hin himatin;

sabni keessan

akkuma nama luba himatu tokkoo ti.

⁵ Ati halkanii fi guyyaa gufatta;

raajonnis isin wajjin gufatu.

Kanaafuu ani haadha kee nan balleessa;

⁶ sabni koo beekumsa dhabuudhaan badeera.

“Waan ati beekumsa tuffatteeff

anis akka ati luba naaf hin taaneef si tuffadheera;

sababii ati seera Waaqa keetii gatteeff

anis ilmaan kee nan gata.

⁷ Luboonni akkuma baay'achaa deemaniin,

akkasuma cubbuu natti hojjechuu baay'isan;

isaan ulfina isaanii salphinatti geeddarani-
iru.

⁸ Isaan cubbuu saba kootii nyaatu;
hammina isaaniis ni hawwu.

⁹ Wannii kunis akkuma sabaa, akkuma lubootaa
ta'a.

Anis sababii karaa isaaniitiif
lathan isaanii iyyuu nan adaba;
hojii isaaniis isaanumatti nan deebisa.

¹⁰ "Isaan ni nyaatu; garuu hin quufan;
ni sagaagalu; garuu hin baay'atan;
kunis sababii isaan WAAQAYYON dhiisanii
dabarsanii ¹¹ sagaagaltummaatti,

daadhii wayinii moofaa fi

haaraa hubannaa isaanii fudhatetti of ken-
naniif.

¹² Sabni koo waaqa muka irraa tolfame gorsa
gaafata;

uleen falfaltuus isaanitti dubbata.

Hafuurri sagaagaltummaa karaa irraa isaan
jal'isa;

isaan Waaqa isaaniitiif hin amanaman.

¹³ Isaan fiixeewwan tulluu irratti qalma,
aarsaa gubamu immoo gaarran irratti,

qilxuu jalatti, alaltuu fi hoomii

gaaddisni isaanii namatti tolu jalatti
dhi'eessu.

Kanaafuu intallan keessan sagaagaltummaatti
deebi'u;

niitonni ilmaan keessaniis ejjatti deebi'u.

¹⁴ "Sababii warri dhiiraa iyyuu sagaagaltum-
maatti deebi'anii

galma waageffannaa ejjaatti qalma
 dhi'eessaniif,
 yommuu intallan keessan
 sagaagaltummaatti deebi'anitti
 yookaan yommuu niitonna ilmaan keessanii
 ejjatti deebi'anitti ani isaan hin adabu;
 sabni hubannaa hin qabne ni badaatii!

15 “Yaa Israa’el, ati yoo ejja hojjette illee
 akka Yihuudaan yakka qabaatu hin godhin.

“Isin Gilgaal hin dhaqinaa;
 Beet Aawwenittis ol hin ba’inaa.
 ‘Dhugaa WAAQAYYO jiraataa!’ jettaniis hin
 kakatinaa.

16 Israa’eloonni akkuma goromsa
 mataa jabaate tokkoo mataa jabeeyyii
 ta’aniiru.
 Yoos WAAQAYYO akkamiin akka xobbaallaawwan
 hoolaatti
 kaloo bal’aatti isaan bobbaasuu danda’a
 ree?

17 Efreem waaqota tolfamootti galeera;
 isa ittuma dhiisaa!

18 Dhugaatiin isaanii yoo dhume iyyuu
 isaan sagaagaltummaa isaanii ittuma fufu;
 bulchitoonni isaanii ulfina irra qaanii jaal-
 latu.

19 Bubbeen hamaan haxaa’ee isaan balleessa;
 aarsaan isaaniis qaanii isaanitti fida.

5

Murtii Israa’elitti Murteeffame

1 “Isin luboonni waan kana dhaga’aa!

- Israa'eloonnis qalbeeffadhaa!
 Yaa mana mootii dhaggeeffadhu!
 Murtiin kun isinitti murama:
 Isin Miisphaatti kiyyoo,
 Taaboor irratti immoo xaxoo diriirsaa tur-
 tan.
- ² Finciltoonni ajjeechaatti jabaataniiru.
 Ani isaan hunda nan adaba.
- ³ Ani waa'ee Efreem hunda beeka;
 Israa'elis na duraa hin dhokattu.
 Yaa Efreem, ati amma sagaagaltummaatti
 deebiteerta;
 Israa'elis xuraa'eera.
- ⁴ “Hojiin isaanii akka isaan gara Waaqa isaaniitti
 deebi'an hin eeyyamuuf.
 Hafuurri sagaagaltummaa garaa isaanii keessa
 jira;
 isaan WAAQAYYON hin beekan.
- ⁵ Of tuulummaan Israa'el dhugaa isaanitti ba'a;
 Israa'eloonni, Efreem mataan isaa iyyuu
 cubbuu isaanii keessatti gufatu;
 Yihuudaanis isaan wajjin gufata.
- ⁶ Isaan yommuu WAAQAYYON barbaaduudhaaf
 bushaayee fi loon isaanii fudhatanii deemanitti,
 isa hin argatan;
 inni isaan dhiisee deemeeraatii.
- ⁷ Isaan WAAQAYYOOF amanamoo miti;
 seeraan ala ijoollee godhatu.
 Yeroo isaan Ayyaana Baatii Haaraa ayyaaneffatanitti
 inni lafa qotiisaa isaanii ni balleessa.

- 8 “Gibe’aa keessatti malakata,
 Raamaa keessatti immoo gaanfa afuufaa.
 Beet Aawwen keessatti iyya lolaa dhageessisaa;
 yaa Beniyaam, ati dura qajeeli.
- 9 Guyyaa ifannaatti
 Efreem ni ona.
 Ani gosoota Israa’el gidduutti
 waan mirkanaa’e nan labsa.
- 10 Bulchitoonni Yihuudaa
 akkuma nama dhagaa daarii dhiibu tokkoo
 ti.
 Ani akkuma lolaa bishaanii
 dheekkamsa koo isaanitti gad nan lolaasa.
- 11 Efreem sababii waaqota tolfamoo
 duukaa bu’uu jaallateef akka malee hacuu-
 camee
 murtiidhaan lafatti dhidhiitame.
- 12 Ani Efreemitti akka bilii,
 Yihuudaatti immoo akka daana’oo ti.
- 13 “Yommuu Efreem dhukkuba isaa,
 Yihuudaanis madaa isaa argetti,
 Efreem gara Asooritti garagalee
 mooticha guddaa gargaarsa kadhachuud-
 haaf
 nama itti erge.
- Inni garuu isin fayyisuu,
 madaa keessanis wayyeessuu hin danda’u.
- 14 Ani Efreemitti akkuma leencaa,
 Yihuudaattis akkuma saafela leencaa nan
 ta’a.
 Ani gargar isaan ciccireen biraa deema;
 ani isaan guureen deema; namni isaan
 oolchus hin jiru.
- 15 Ergasii ani hamma isaan

balleessaa isaanii fudhatanitti
 iddoo kootti nan deebi'a.
 Isaan fuula koo barbaaddatu;
 rakkoo isaanii keessatti jabaatanii na bar-
 baaddatu.”

6

Israa'el Qalbii Jijjiirrachuu Didde

- ¹ “Kottaa gara WAAQAYYOOTTI deebinaa.
 Inni nu ciccireera;
 garuu nu fayyisa;
 inni nu madeesseera;
 garuu madaa keenya ni waldhaana.
- ² Akka nu fuula isaa dura jiraannuuf,
 guyyaa lama booddee nu bayyanachiisa;
 guyyaa sadaffaatti immoo deebisee nu
 dhaaba.
- ³ Kottaa WAAQAYYON haa beeknu;
 isa beekuufis haa tattaaffannu.
 Akkuma aduun dhugumaan baatu sana
 inni dhugumaan ni dhufa;
 inni akkuma bokkaa gannaa,
 akkuma bokkaa birraa kan lafa quubsu
 sanaatti
 gara keenya ni dhufa.
- ⁴ “Yaa Efreem, ani maalan si godha?
 Yaa Yihuudaa, ani maalan si godha?
 Jaalalli keessan akkuma hurrii ganamaa,
 akkuma fixeensa barii baduu ti.
- ⁵ Kanaafuu ani raajota kootiin isin cicciree
 dubbii afaan kootiin isin fixe;
 murtiin koos akkuma aduu ni ba'a.
- ⁶ Ani araaran fedha malee aarsaa hin fedhuutii;

aarsaa gubamu caalaa Waaqa beekuu nan fedha.

⁷ Isaan akkuma Addaam kakuu cabsaniiru; achittis anaaf hin amanamne.

⁸ Gili'aad magaalaa hamootaa kan dhiigaan faalamtee dha.

⁹ Akkuma saamtuun riphxee nama eeggattu sana,

gareen lubootaas akkasuma godhu; isaan yakka qaanessaa hojjechuudhaan karaa Shekem irratti nama ajjeesu.

¹⁰ Ani mana Israa'el keessatti waan suukaneessaa tokko argeera.

Achitti Efreem ni sagaagale; Israa'elis ni xuraa'e.

¹¹ “Yaa Yihuudaa sittis haamamuun murteeffameera.

“Yeroo ani boojuu saba koo deebisutti,

7

¹ yeroo ani Israa'elin fayyisutti cubbuun Efreem saaxilamee yakki Samaariyaas ifatti baafama.

Isaan nama gowwoomsu; hattuun cabsitee mana seenti; saamtonni daandii irratti nama saamu;

² isaan garuu akka ani jal'ina isaanii hunda yaadadhu hin hubatan.

Cubbuun isaanii isaan marseera; yeroo hundas fuula koo dura jira.

³ “Isaan hammina isaaniitiin mootii,

- soba isaaniitiin immoo ilmaan mootii gam-
machiisu.
- ⁴ Isaan hundinuu ejjitoota,
akkuma badaa ibiddaa
kan tolchituun tokko yeroo bukoo sukkuumanii
jalqabee
hamma inni bukaa'utti itti tuttuquu hin
barbaannee ti.
- ⁵ Guyyaa ayyaana mootii keenyaatti
ilmaan moototaa daadhii wayiniitiin fini-
inan;
innis qoostota wajjin harka isaa diriirsa.
- ⁶ Akkuma badaa ibiddaatti garaa isaanii
qopheessaniiru;
isaan dabaan gara isaatti dhi'aatu.
Aariin isaanii halkan guutuu irraa hin galu;
ganama immoo akkuma arraba ibiddaa bal-
ali'a.
- ⁷ Hundi isaanii akkuma badaa ibiddaa ho'u;
bulchitoota isaaniis ni fixu.
Mootonni isaanii hundinuu ni dhumu;
tokkoon isaanii iyyuu na hin waammatan.
- ⁸ "Efreem sabootaan walitti makama;
Efreem maxinoo gara hin galfaminii dha.
- ⁹ Namoonni ormaa humna isaa nyaatan;
inni garuu hin hubatu.
Arriin isatti ba'e;
inni garuu hin beeku.
- ¹⁰ Of tuulummaan Israa'el dhugaa isatti ba'a;
inni garuu utuu wanni kun hundi akkana
ta'ee jiruu,
gara WAAQAYYO Waaqa isaatti hin deebi'u
yookaan isa hin barbaaddatu.

- 11 “Efreem akkuma gugee
gowwaa sammuu hin qabnee ti;
isaan Gibxin waammatu;
isaan gara Asooritti deebi’u.
- 12 Yommuu isaan deeman ani kiyyoo koo isaan
irra nan buusa;
ani akkuma simbirroo samii gad isaan nan
harkisa.
Ani yommuun akka isaan walii wajjin yaa’an
dhaga’utti,
isaan nan qaba.
- 13 Waan narraa goraniif
isaaniif wayyoo!
Waan natti fincilaniif
badiisni isaaniif mala!
Ani isaan furuu nan barbaada;
isaan garuu waa’ee koo soba dubbatu.
- 14 Isaan garaa isaanii guutuudhaan gara kootti
hin iyyatan;
garuu siree isaanii irra tataa’anii boo’u.
Isaan midhaanii fi daadhii wayiniitiif walitti
qabamu;
garuu natti fincilu.
- 15 Ani leenjiseen irree isaanii jajjabeesse;
isaan garuu waan hamaa natti yaadu.
- 16 Isaan gara Waaqa Waan Hundaa Oliitti hin
deebi’an;
isaan akkuma xiyya jal’atee ti.
Hooggantoonni isaanii sababii soba dubbataniif
goraadeedhaan dhumu.
Sababii kanaaf isaan biyya Gibxitti
ni tuffatamu.

8

Israa'el Bubbee Hamaa Haammata

- ¹ “Malakata afaan keetti kaa’adhu!
 Sababii namoonni kakuu koo cabsanii
 seera kootti fincilaniif
 risaan tokko mana WAAQAYYOOTIIN ol jira.
- ² Israa’el, ‘Yaa Waaqa keenya nu si beekna!’
 jedhee
 gara kootti iyyate.
- ³ Ta’u iyyuu Israa’el waan gaarii dideera;
 kanaafuu diinni isa ari’a.
- ⁴ Isaan walii galtee koo malee mootota moosifatan;
 utuu ani hin fudhatiniif ilmaan moototaa filatan.
 Isaan meetii fi warqee isaaniitiin
 badiisa isaaniitiif
 waaqota tolfamoo ofii isaaniitiif tolfatan.
- ⁵ Yaa Samaariyaa, waaqa kee tolfamaa bifa jabbii
 sana baasii gati!
 Dheekkamsi koo isaanitti boba’a.
 Isaan hamma yoomiitti qulqullaa’uu dadhabu?
- ⁶ Isaan warra Israa’el!
 Jabbii kana ogeessa hojii harkaatu tolche;
 inni Waaqa miti.
 Jabbiin Samaariyaa ni hurraa’a.
- ⁷ “Isaan bubbee facaafatanii
 bubbee hamaa haammatu.
 Mukni isaa mataa hin qabu;
 daraaraas hin baasu.
 Utuu inni midhaan naqatee
 silaa namoonni ormaa ni nyaatu ture.
- ⁸ Israa’el liqimfameera;
 isaan amma saboota gidduutti

- akka waan faayidaa hin qabne tokkoo ti.
- ⁹ Isaan akkuma harree diidaa kan asii fi
 achi kophaa jooruu gara Asooriitti ol
 ba'aniiruutii;
 Efreemis michootatti of gurgureera.
- ¹⁰ Isaan saboota gidduutti yoo of gurguran iyyuu
 ani amma walitti isaan nan qaba.
 Isaan hacuuccaa mooticha jabaa jalatti
 ni sukkuumamu.
- ¹¹ "Efreem aarsaa cubbuutiif
 iddoo aarsaa hedduu yoo hojjete iyyuu,
 lafti sun iddoo aarsaa itti cubbuu hojjechuuf
 qopheessan ta'eera.
- ¹² Ani waa'ee seera koo waan baay'ee isaaniif
 barreesseera;
 isaan garuu akkuma waan alaa dhufe
 tokkootti ilaalu.
- ¹³ Isaan aarsaa naaf kenname dhi'eessu;
 foon sanas ni nyaatu;
 WAAQAYYO garuu isaanitti hin gammanne.
 Inni amma hammina isaanii yaadatee
 cubbuu isaanii adaba:
 Isaan gara Gibxitti deebi'u.
- ¹⁴ Israa'el Uumaa isaa irraanfatee
 masaraawwan mootummaa ijaare;
 Yihuudaan magaalawwan hedduutti dallaa
 ijaare.
 Ani garuu ibidda da'annoowwan isaanii
 barbadeessu magaalawwan isaaniitti nan
 erga."

9

Adabbii Israa'elitti Dhufu

- ¹ Yaa Israa'el hin ililchin;
 akka saboota kaanii hin gammadin.
 Ati Waaqa keetiif amanamaa hin turreetii;
 ati oobdii hunda irratti gatii
 sagaagaltummaadhaaf baafamu
 jaallatteerta.
- ² Oobdiiwwanii fi iddoon cuunfaa wayinii saba
 hin sooran;
 daadhiin wayinii haaraan isaaniif hin tolu.
- ³ Isaan biyya WAAQAYYOO keessatti hin hafan;
 Efreem gara Gibxitti deebi'ee
 Asoor keessatti nyaata xuraa'e nyaata.
- ⁴ Isaan dhibaayyuu daadhii wayinii WAAQAYYOOF
 hin dhibaafatan;
 yookaan aarsaan isaanii isa hin gammachi-
 isu.
 Aarsaan akkasii akkuma buddeena warra gad-
 daa isaanitti ta'a;
 namni buddeena kana nyaatu hundinuu ni
 xuraa'a.
 Nyaanni kun kanuma mataa isaanii ta'a;
 mana qulqullummaa WAAQAYYOOS ol hin
 seenu.
- ⁵ Isin guyyaa ayyaana keessan murteeffameetti,
 guyyoota ayyaana WAAQAYYOO sanatti maal
 hojjetu?
- ⁶ Yoo isaan badiisa jalaa ba'an iyyuu
 Gibxi walitti isaan qabdi;
 Memfiis immoo isaan awwaala.
 Qabeenyi meetii isaanii sokorruudhaan
 liqimfama;
 dunkaana isaanii immoo qoraattiitu hagu-
 uga.

- 7 Guyyoonni adabbii dhufaa jiru;
 guyyoonni itti gatii baasan dhi'aataniiru.
 Israa'el waan kana haa beeku.
 Sababii cubbuun kee akka malee baay'atee
 hamminni kees akka malee guddaa ta'eef,
 raajiin akka raatuutti ilaalame;
 namni Hafuura Waaqaatiin qajeelfamu im-
 moo
 akka maraatuutti hedame.
- 8 Raajichi Waaqa koo wajjin
 eegduu Efreem ta'e;
 ta'us daandii isaa hunda irratti kiyyoon isa
 eeggata;
 mana Waaqa isaa keessattis jibbi isa eeggata.
- 9 Isaan akkuma bara Gibe'aa keessatti ta'e sana
 xuraa'ummaa keessa dhidhiman.
 Waaqni hammina isaanii yaadatee
 sababii cubbuu isaaniitiif isaan adaba.
- 10 "Yeroo ani Israa'elin argetti,
 inni akkuma ija wayinii gammoojjii keessatti
 argamee ture;
 yeroo ani abbootii keessan argetti,
 isaan akkuma waan ija jalqabaa harbuu
 irratti argamee turan.
 Isaan garuu yommuu gara Ba'aal Phe'oor dhu-
 fanitti,
 waaqa tolfamaa qaanessaa sanaaf of
 qulqulleessanii
 akkuma waan jaallatan sanaa jibbisiisoo
 ta'an.
- 11 Ulfinni Efreem akkuma simbirroo barrisee
 bada;
 dhalchuun, garaatti baachuun, ulfaa'uun
 hin jiru.

12 Yoo isaan ijoollee guddifatan iyyuu
ani jalaa fixee ilmaan malee isaan nan
hambisa.

Gaafa ani isaan irraa garagalu
isaaniif wayyoo!

13 Ani Efreemin isaa akkuma Xiiroos
lafa namatti tolu irra dhaabatee jiru nan
arge.

Sabni Efreem garuu ijoollee isaa gad baasee
warra gogorra'utti kenna.”

14 Yaa WAAQAYYO isaaniif kenni;
ati maal isaaniif kennita?

Gadameessa ulfa hin baannee fi
harma goggogaa kenniif.

15 “Sababii hammina isaanii kan Gilgaal keessatti
hojjetame sana hundaatiif,
ani achitti isaan nan jibbe.

Sababii hojii isaanii kan cubbuudhaan guutamee
sanaatiif
ani mana koo keessaa isaan ari'a.

Ani si'achi isaan hin jaalladhu;
bulchitoonni isaanii hundinuu finciltoota.

16 Efreem rukutameera;
hiddi isaanii goggogera;
isaan ija tokko illee hin godhatan.

Yoo isaan ijoollee godhatan iyyuu
ani sanyii isaanii jaallatamoo isaan jalaa nan
qala.”

17 Sababii isaan isaaf hin ajajaminiif,
Waaqni koo isaan dida;

isaan warra asii fi achi saboota gidduu jooru ta'u.

10

¹ Israa'el muka wayinii dagaage ture;
inni matuma isaatiif ija naqata.

Akkuma iji isaa baay'ateen
inni iddoo aarsaa hedduu ijaarrate;

akkuma lafti isaa gabbatteen
utubaawwan waaqeffannaa isaa miidhag-
fate.

² Garaan isaanii gowwoomsaadhaan
guutameera;
isaan amma yakka isaanii baadhachuu
qabu.

WAAQAYYO iddoo aarsaa isaanii ni diiga;
utubaawwan waaqeffannaa isaaniis ni bar-
badeessa.

³ Ergasii isaan akkana jedhu;
"Nu sababii WAAQAYYON sodaachuu did-
neef mootii hin qabnu.

Garuu utuu mootii qabaanne iyyuu
inni silaa maal nuuf godha?"

⁴ Isaan waan hedduu waadaa galu;
kakuu sobaas seenanii
walii galtee uummatu;

kanaafuu seera dhabeeyyiin
akkuma aramaa summii qabu kan lafa qoti-
isaa keessaatti latu.

⁵ Namoonni Samaariyaa keessa jiraatan

- sababii waaqa tolfamaa fakkii jabbii
 kan Beet Aawwen keessaa sanaatiif so-
 daatu.
- Sabni ishee isheedhaaf boo'a.
 Luboonni ishee ejjitoonni
 warri ulfina isheetiin gammadan sunis
 sababii isheen isaan irraa booji'amteef ni
 boo'u.
- ⁶ Jabbichis akka harka fuudhaatti
 Yaariim mootichaaf Asooritti geeffama.
 Efreem ni salphifama;
 Israa'el waaqota ishee kanneen muka irraa
 tolfamaniif ni qaanofti.
- ⁷ Samaariyaa fi mootiin ishee
 akkuma hoomacha bishaan irraatti fudhata-
 manii badu.
- ⁸ Iddoowwan sagadaa kanneen Awwen ni bar-
 badeeffamu;
 kunis cubbuu Israa'el.
 Qoraattii fi sokorruun irratti biqilee
 iddoo aarsaa isaanii haguuga.
 Yeroo sana namoonni tulluuwwaniin, "Nurratti
 jigaa!"
 gaarraniin immoo, "Nu dhoksaa!" jedhu.
- ⁹ "Yaa Israa'el isin bara Gibe'aatii jalqabdaniin
 cubbuu hojjettaniirtu;
 ammas achumatti haftaniirtu.
 Gibe'aa keessatti waraanni ka'ee
 jal'oota hin fixuu?"
- ¹⁰ Ani yoon fedhe isaan nan adaba;
 sababii cubbuu isaanii dachaa sanaatiif
 hidhaa keessa isaan buusuuf
 saboonni naannoo isaaniitti walitti
 qabamu.

- 11 Efreem goromsa leenjifame
 kan midhaan siribsiisuu jaallatuu dha;
 kanaafuu ani morma ishee irra
 waanjoo nan kaa'a.
 Ani Efreemin nan oofa;
 Yihuudaan lafa qotiisaa qotuu qaba;
 Yaaqoobis biyyoo bulleessuu qaba.
- 12 Ofii keessaniif qajeelummaa facaafadhaatii
 ija jaalalaa kan hin dhumne haammadhaa;
 lafa keessan kan hin qotamin illee baqaqsaa;
 yeroon kun yeroo hamma inni dhufee
 qajeelummaa isinitti roobsutti
 WAAQAYYoon barbaaddataniitii.
- 13 Isin garuu hammina facaafattanii
 jal'ina haammattan;
 isin ija sobaa nyaattaniirtu.
 Sababii ati jabina keetii fi
 loltoota kee baay'ee sana abdatteef,
- 14 akkuma Shalmaan gaafa lolaatti Beet Arbeelin
 balleessee
 haadhota ijoollee isaanii wajjin biyyootti
 makaman sana,
 da'annoowwan kee hundi ni barbadaa'u;
 huursaan waraanaas saba keetti ni ka'a.
- 15 Yaa Beet'eel, sababii hamminni kee akka
 malee guddaa ta'eef,
 wanni akkasii sittis ni dhufiti.
 Gaafa guyyaan sun bari'utti
 mootiin Israa'el guutumaan guutuutti ni
 barbadeeffama.

11

Jaalala Waaqni Israa'eliif Qabu

- 1 "Israa'el yeroo daa'ima turetti, ani isa nan
jaalladhe;
ani Gibxii ilma koo waameera.
- 2 Garuu hammuma ani itti deddeebi'ee isaan
waamu,
isaan narraa fagaachaa deeman.
Isaan Ba'aaliif aarsaa dhi'eessanii
fakkiwwaniif ixaana aarsan.
- 3 Kan irree isaanii qabee Efreemin
miillaan deemu barsiise anuma;
isaan garuu akka ani
isaan fayyise hin hubanne.
- 4 Ani funyoo gara laafina namaatiin,
hidhaa jaalalaatiinis isaan nan harkise;
ani morma isaanii irraa waanjoo fuudhee
isaan sooruuf gadan jedhe.
- 5 "Isaan qalbii jijjiirrachuu waan didaniif
Gibxitti hin deebi'an;
Asoor garuu isaan bulcha.
- 6 Goraadeen magaalaawwan isaanii keessatti
balaqqisa;
raajota sobduu isaanii ni barbadeessa;
karoora isaaniis ni fashaleessa.
- 7 Sabni koo narraa deebi'uuf kutateera.
Yoo isaan Waaqa Waan Hundaa Olee waam-
matan iyyuu
inni gonkumaa ol isaan hin qabu.
- 8 "Yaa Efreem ani akkamiinan danda'ee si dhi-
isa?
Yaa Israa'el ani akkamiinan dabarsee si
kenna?
Ani akkamiinan danda'ee akka Adimaa si godha?
Akkamiinan akka Zeboo'iim si godha?

Garaan koo na keessatti geeddaramera;
 gara laafinni ani siif qabu guddateera.
 9 Ani dheekkamsa koo sodaachisaa sana gad hin
 dhiisu;
 yookaan ani deebi'ee Efreemin hin
 balleessu.
 Ani Waaqa malee nama miti;
 ani Isa Qulqulluu gidduu kee jiruu dha.
 Ani dheekkamsaan hin dhufu.
 10 Isaan WAAQAYYON duukaa bu'u;
 inni akkuma leencaa aada;
 yommuu inni aadutti
 ilmaan isaa hollachaa lixa biiftuutii dhufu.
 11 Isaan akkuma simbirroo Gibxi irraa,
 akkuma gugee ollachaa
 Asoor irraa dhufu.
 Ani mana isaanii keessa isaan nan jiraachisa"
 jedha WAAQAYYO.

Cubbuu Israa'el

12 Efreem sobaan, manni Israa'el immoo
 gowwoomsaadhaan na marse.
 Yihuudaanis Waaqatti,
 amanamaa Qulqullicha Sanatti iyyuu fincile.

12

1 Efreem bubbee nyaata;
 inni guyyaa guutuu bubbee ba'a biiftuu
 duukaa fiiga;
 sobaa fi gooliis ni baay'isa.
 Inni Asoor wajjin walii galtee godhatee
 biyya Gibxiitti zayitii ejersaa erga.
 2 WAAQAYYO waan Yihuudaa himatu qaba;
 inni akkuma amala isaatti Yaaqoobin adaba;

akkuma hojii isaattis gatii isaa kennaaf.

³ Inni gadameessa keessatti koomee obboleessa isaa qabe;

erga guddatee immoo Waaqa wajjin wal'aansoo qabe.

⁴ Inni ergamaa Waaqaa wajjin wal'aansoo qabee mo'ate;

boo'ees surraa kadhate.

Inni Beet'eelitti isa argatee

achitti isa wajjin haasa'e.

⁵ WAAQAYYO Waaqa Waan Hunda Danda'u, maqaan isaa WAAQAYYO!

⁶ Ati garuu Waaqa keetti deebi'i;

jaalalaa fi murtii qajeelaa jabeessii

yeroo hunda Waaqa kee eeggadhu.

⁷ Daldalaan madaalii sobaa ofi harkaa qabu nama gowwoomsuu jaallata.

⁸ Efreem akkana jedhee boona;

“Ani akka malee sooressa; qabeenya guddaa argadheera.

Isaan qabeenya koo kana hunda keessatti iyyuu balleessaa yookaan cubbuu tokko illee

narratti argachuu hin danda'an.”

⁹ “Ani WAAQAYYO Waaqa kee

kan biyya Gibxii si baasee dha;

ani akka ati akkuma guyyaa ayyaanota kee

kanneen murteeffaman sanaatti

deebitee dunkaana keessa jiraattu sin godha.

¹⁰ Ani raajotatti dubbadhee

mul'ata hedduu kenneefii

karaa isaaniitiin fakkeenyaan nan dubbadhe.”

- 11 Gili'aad hamaadhaa?
 Sabni ishee faayidaa hin qabu!
 Isaan Gilgaal keessatti korma qaluu?
 Iddoon aarsaa isaanii akkuma tuullaa dha-
 gaa isa lafa qotiisaa
 kan qotame irra jiruu ni ta'a.
- 12 Yaaqoob gara Sooriyaatti baqate;
 Israa'el niitii argachuuf nama tajaajile;
 gabbara ishee baasuufis hoolota tikse.
- 13 WAAQAYYO biyya Gibxiitii Israa'elin baasuuf
 raajiitti fayyadame;
 inni karuma raajii sanaatiin isa kunuunse.
- 14 Efreem garuu aarii isaa guddicha kakaase;
 Gooftaan isaa yakka dhiiga namaa
 dhangalaasuu sana
 isumatti deebisa;
 arrabsoo isaas matuma isaatti deebisa.

13

WAAQAYYO Israa'elitti Dheekkame

- 1 Yeroo Efreem dubbatetti namoonni ni hollatan;
 inni Israa'el keessatti ol ol jedhee ture.
 Garuu yakka Ba'aalin waaqeffachuutiin
 du'e.
- 2 Isaan ammas itti deddeebi'anii cubbuu hojjetu;
 meetii ofii isaaniitiin waaqa tolfamaa tolfatu;
 fakkii mimmiidhagaa kanneen hundi isaanii
 harka ogeeyyiitiin hojjetaman.
 Waa'ee saba kanaas,

“Isaan nama qalanii aarsaa dhi’eessu;
waaqa tolfamaa jabbiis ni dhungatu!” jed-
hame.

³ Kanaafuu isaan akkuma hurrii ganamaa,
akkuma fixeensa barii baduu, akkuma
habaqii
oobdii midhaan itti dha’an irraa ka’uu
akkuma aara foddaadhaan ba’uu ni ta’u.

⁴ “Ani garuu yeroo ati Gibxii baatee jalqabee
WAAQAYYO Waaqa kee ti.
Ati ana malee Waaqa tokko illee beekuu hin
qabdu;
ana malee fayyisaa tokko illee hin qabdu.

⁵ Ani gammoojjii keessatti,
biyya ho’a gubaa keessatti si kunuunseera.

⁶ Yeroo ani isaan sooretti ni quufan;
isaan yeroo quufanitti of tuulan;
ergasii immoo na irraanfatan.

⁷ Kanaafuu ani akkuma leencaa isaanitti nan
ta’a;
akkuma qeerransaa riphee daandii irratti
isaan nan eeggadha.

⁸ Ani akkuma amaaketa ilmaan ishee jalaa fud-
hatamaniitti
isaan lolee garaa isaanii nan baqaqsa.
Ani akkuma leencaatti qorqee isaan nan
nyaadha;
bineensi bosonaa gargar isaan ciccira.

⁹ “Yaa Israa’el, waan ana gargaaraa kee
mormiteef ati baddeerta.

¹⁰ Akka si oolchuuf mootiin kee eessa jira?

Bulchitoonni kee warri magaalaa kee hunda
keessaa
kanneen ati, 'Mootii fi ilmaan moototaa naaf
kenni'

jettee kadhatte sun eessa jiru?

11 Ani aarii kootiin mootii siifan kenne;
dheekkamsa kootiin immoo isa sirraa nan
fudhadhe.

12 Balleessaan Efreem walitti kuufamee
cubbuun isaas galmeeffameera.

13 Miixuun akkuma dubartii ciniinsuun qabat-
teetti isatti dhufa;
inni garuu daa'ima wallaalaa dha;
inni yommuu yeroon ga'utti,
gadameessa keessaa ba'uu hin fedhu.

14 "Ani saba kana humna awwaalaa jalaa nan
baraara;
du'a jalaa isaan nan baasa.

Yaa du'a, dha'ichi kee meerre?

Yaa awwaala, balleessuun kee meerre?

"Ani gara laafina tokko illee hin qabaadhu;

15 Yoo inni obboloota ofii gidduu jireenya
tolaa jiraate iyyuu,

bubbeen ba'aa WAAQAYYO biraa ni dhufa;
lafa gammoojjii keessaa ni bubbisa;

burqaan isaa bishaan dhaba;

boolli bishaan isaas ni goga.

Mankuusni isaa,

qabeenyi inni qabu hundis ni saamama.

16 Sabni Samaariyaa waan Waaqa isaatti fincileef
gatii balleessaa isaa ni argata.

Isaan goraadeedhaan dhumu;

daa'imman isaanii lafatti harcaafamu;
dubartoonni isaanii kanneen
ulfa qabanis ni baqaqfamu.”

14

Eebba Argachuudhaaf Qalbii Jijiirrachuu

¹ Yaa Israa'el, gara WAAQAYYO Waaqa keetiitti
deebi'i.

Ati sababii cubbuu keetiitiif gufatteetii!

² Dubbicha fudhadhuutii
gara WAAQAYYOO deebi'i.

Akkanas jedhiin:

“Cubbuu keenya hunda nuuf dhiisi;
akka nu ija arraba keenyaa siif dhi'eessinuuf,
arjumaadhaan nu simadhu.

³ Asoor nu oolchuu hin danda'u;
nu fardeen lolaa hin yaabbannu.

Nu si'achi deebinee, waan harki keenya hojje-
teen,

'Waaqota keenya' hin jennu;
daa'imman abbaa hin qabne gara laafina
sirraa argatuutii.”

⁴ “Ani gantummaa isaanii nan fayyisa,
toluman isaan jaalladha;
aariin koo isaan irraa deebi'eeraatii.

⁵ Ani Israa'elitti akkuma fixeensaa nan ta'a;
inni akkuma daraaraa ni daraara.

Inni akkuma gaattiraa Libaanoon
hidda isaa gad fageeffata;

⁶ dameen isaa ni guddata.

Miidhaginni isaa akkuma muka ejersaa ta'a;
urgaan isaa akkuma gaattiraa Libaanoon.

7 Namoonni ammas deebi'anii gaaddisa isaa jala jiraatu.

Inni akkuma midhaanii lalisa.
Akkuma muka wayinii dagaaga;
maqaan isaas akkuma daadhii wayinii
Libaanoon beekama.

8 Yaa Efreem, ani kana caalaa
waaqota tolfamoo wajjin dhimma maaliin
qaba?

Kan deebii siif kennee si eegu anuma.
Ani akkuma muka birbirsa lalisaa ti;
amanamummaan kee ana irraa dhufa.”

9 Namni ogeessi eenyu? Inni waan kana ni
beeka.
Qalbii qabeessi eenyu? Inni waan kana ni
hubata.

Karaan WAAQAYYOO qajeelaa dha;
namni qajeelaan isa irra deema;
finciltoonni garuu isa irratti gufatu.

**Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa Ammayyaa
Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa
Oromo, West Central: Kitaaba Qulqulluu, Hiikkaa
Ammayyaa Banamaa Haaraa, Loqoda Dhi’aa (Bible)**

copyright © 2022 Biblica, Inc.

Language: Afaan Oromoo (Oromo, West Central)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi’aa
Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira
Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee
dha.

“Biblica” is trademark registered in the United States Patent and
Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Creative Commons License

Hojiin kun Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 Interna-
tional License (CC BY-SA) keessatti qopheeffamee dhi’aate. Gara-
galcha eeyyama kanaa arguudhaaf liinkii kana banadhaa creativecom-
mons.org/.../4.0 yookaan gara teessoo kanaatti xalayaa ergadhaa. Cre-
ative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., galmeeffa-
tee dha; mallattoo eenyummaa Biblica® kanatti fayyadamuun immoo
eeyyama Biblica, Inc., kan barreeffamaan kenname barbaachisa. Hama
mallattoo eenyumma Biblica, Inc., akkuma inni jirutti eegdetti, walii
galtee eeyyama seeraa CC BY-SA jalatti, hojii kana utuu hin jijjiirin
garagalchaan fudhattee yookaan waraabbattee deebitee raabsuu ni dan-
deessa. Yoo garagalchaa isaa jijjiirte yookaan hojii kana akka haaraatti
hiiktee akkasiin hojii haaraa hojii Biblica® irratti hundaa’ e tokko uum-
matte, mallattoo eenyummaa Biblica® achi irraa balleessuu qabda. Hojii
haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sana keessatti immoo waan
hojii Biblica irraa jijjiirtee adda goote ibsitee akka itti aanee jiru kanatti
abbaa jalqabatti waan kana uume himuu qabda: “Hojiin Biblica, Inc.,
jalqabatti hojjete kan hin jijjiiramin liinkii www.biblica.com fi [https://
open.bible](https://open.bible) keessatti argama.”

Beeksisni mirga abbaa maxxansee mataa duree irratti yookaan fuula

mirga abbaa hojii kanaa irratti bifa asii gadi jiru kanaan mul'achuu qaba:
Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

Hojii haaraa hojii Biblica irratti hundooftee hiikte sanas akka inni eeyyama seeraa (CC BY-SA) jalatti argamu gochuu qabda.

Yoo akka hojii kana deebistee akka haaraatti hiikte Biblica, Inc., beeksisuu barbaadde, liinkii kanaan nu qunnam: <https://open.bible/contact-us>.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit [creativecommons.org/.../4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/) or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: “The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible.”

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Hiikkaa Ammayyaa Banamaa Haaraa™, Loqoda Dhi'aa

Mirgi seeraan eegama © 2009, 2020, 2022 Biblica, Inc.

Biblica® Open New Oromo Contemporary Version™, Western
Copyright © 2009, 2020, 2022 by Biblica, Inc.

“Biblica” jechuun mallattoo eenyummaa kan Biblica, Inc., Waajjira Eeyyamaa fi Mallattoo Eenyummaa kan Ameerikaa keessaatti galmeessee dha.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at open.bible/contact-us.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 14 Apr 2023

9a7d95fd-7bcd-5e4d-ad23-4d7148b8e269